

Sagutang Papel ng Pagkatuto sa Filipino

Kuarter 4

Aralin

2

GOVERNMENT PROPERTY
NOT FOR SALE

Sagutang Papel ng Pagkatuto sa Filipino 8
Kuwarter 4: Aralin 2 (Linggo 2)
TP 2025-2026

Ang kagamitang panturong ito ay eksklusibo sa mga gurong kalahok para paunang papapatupad o implementasyon ng MATATAG K - 10 na kurikulum sa taong panuruang 2025-2026. Layunin nitong mailahad ang nilalaman ng kurikulum, pamantayan, at mga kasanayang dapat malinang sa mga aralin. Ang anomang walang pahintulot na pagpapalathala, pamamahagi, pagmomodipika, at paggamit ay mahigpit na ipinagbabawal at may karampatang legal na katumbas na aksiyon.

Ang mga nahiram na nilalaman na kasama sa materyales na ito ay pag-aari ng mga may karapatang-sipi. Ginawa ang lahat upang malaman ang pinagmulan at makahingi ng permiso na magamit ang mga ito mula sa nagmamay-ari ng karapatang-sipi. Ang mga tagapaglathala at pangkat ng tagabuo ay walang anomang karapatan sa pagmamay-ari para sa mga ito.

Mga Tagabuo

Manunulat:

- Leo A. Tolentino (Vicente P. Trinidad National High School - Valenzuela)

Tagasuri:

- Evelyn M. Varron (Philippine Normal University - Manila)

Mga Tagapamahala

Philippine Normal University
Research Institute for Teacher Quality
SiMERR National Research Center

Ang bawat pag-iingat ay ginawa upang masigurado ang katiyakan ng mga impormasyong nakapaloob sa materyales na ito. Para sa mga katanungan o fidbak, maaaring sumulat o tumawag sa Tanggapan ng Direktor ng *Bureau of Learning Resources* sa mga numero ng telepono (02) 8634-1072 and 8631-6922 o mag-email sa blr.od@deped.gov.ph

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Filipino	Kwarter	4
Bilang ng Aralin	2	Petsa	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pagsusuri ng mga Kaugnay na Impormasyon na Hinggil sa Florante at Laura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Gawaing Bilang 1: Maikling Balik-aral (10 minuto)

II. Layunin: Nakapagbibigay ng mga salitang maiuugnay sa kaligirang pangkasaysayan ng panahon ng pagkasulat sa akda

III. Mga Kailangang Materyales: sagutang papel at panulat

IV. Panuto: Magbigay ng mga salitang maiuugnay sa kaligirang pangkasaysayan ng panahon kung kailan nasulat ang Florante at Laura. Isulat ito sa loob ng magkabilang kahon.

	Maghanap ng larawang kumakatawan sa kaligirang pangkasaysayan ng panahong naisulat ang Florante at Laura	

V. Sintesis/Pinagyamang Pagsasanay/Pinalawak

Ipaliwanag ang kaligirang pangkasaysayan ng Panahon ng mga Kastila.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Filipino	Kwarter	4
Bilang ng Aralin	2	Petsa	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pagsusuri ng mga Kaugnay na Impormasyon na Hinggil sa Florante at Laura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Gawaing Bilang 2: HANAP-SALITA (15 minuto)

II. Layunin: Natutukoy ang salita batay sa ibinigay na kahulugan

III. Mga Kailangang Materyales: sagutang papel at panulat

IV. Panuto: Hanapin ang salita sa crossword upang mapunan ang nawawalang pantig sa salita.

N	E	A	B	N	C	L	W	K
T	A	V	M	H	Y	E	H	D
U	A	L	Q	D	M	S	Q	W
N	Q	B	U	I	Z	N	N	N
R	N	O	S	A	I	I	E	I
X	F	Q	Y	I	S	P	J	M
T	O	B	U	B	N	G	T	P
S	U	V	V	Z	D	G	A	A
P	A	N	I	M	D	I	M	P

- PAG ____ LAN - balikan ng malay o bumalik ang malay
- PIN ____ - uri ng brotsa na manipis at patulis ang balahibo sa dula na ginagamit sa pagpipinta
- PA ____ DIM - matinding balisa, karaniwang dahil sa sinisikil na sama ng loob
- ____ SING - maalat na tubig
- ____ PA - uri ng diwang naninirahan sa tubigan, parang o kabundukan
- BU ____ - hindi hinog, karaniwan sa bungangkahoy

V. Sintesis/Pinagyamang Pagsasanay/Pinalawak (kung kailangan)

Gamitin sa sariling pangungusap ang mga salita.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Filipino	Kwarter	4
Bilang ng Aralin	2	Petsa	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pagsusuri ng mga Kaugnay na Impormasyon na Hinggil sa Florante at Laura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Gawaing Bilang 3: BIO-DATA NI KIKO (30 minuto)

II. Layunin: Natutukoy ang mga kaugnay na impormasyon ukol sa talambuhay ng may-akda

III. Mga Kailangang Materyales: sagutang papel at panulat

IV. Panuto: BIO-DATA NI KIKO. Punan ng mga kinakailangang impormasyon ang *bio-data* ni Francisco Baltazar. Itala ang mga nakuhang impormasyon mula sa video at link mula sa guro para sa iba pang mga karagdagang impormasyon.

 Larawan ni Francisco Balagtas. (2008). Wikimedia Commons. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:PH_nhi_francisco_baltazar.jpg.	
Pangalan: _____ Kasarian: _____ Tirahan: _____ Petsa ng Kapanganakan: _____	Palayaw: _____ Edad: _____ Lugar ng Kapanganakan: _____
PAMILYA	
Ama: _____ Ina: _____ Asawa: _____ Kapatid: _____	Hanapbuhay: _____
Petsa ng Kamatayan: _____	Sanhi: _____
Karagdagang Impormasyon/ Pangyayari sa Buhay: _____	

Edukasyon
Mga Naging Paaralan:
Hanapbuhay
Mga Nakaimpluwensiya
Mga Tala Ukol sa Kanyang Pag-ibig
Himagsik
1. 2. 3. 4.
Buhay Bilang Manunulat
Mga Naisulat:
Huling Habin:
“ ”

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Filipino	Kwarter	4
Bilang ng Aralin	2	Petsa	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pagsusuri ng mga Kaugnay na Impormasyon na Hinggil sa Florante at Laura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Gawaing Bilang 4: TUKOY HIMAGSIK (10 minuto)

II. Layunin: Natutukoy ang uri ng himagsik ni Balagtas batay sa sitwasyong ibinigay

III. Mga Kailangang Materyales: sagutang papel at panulat

IV. Panuto: Piliin sa apat na himagsik ni Balagtas maiuugnay ang mga pangyayari o sitwasyon sa ibaba. Isulat ang letra sa patlang bago ang bilang.

- ____ 1. Pang-aabuso ng mga Kastila sa mga Pilipino
- ____ 2. Paghihiwalay ng simbahan sa estado
- ____ 3. Di maayos na pagpapalaki ng magulang sa anak
- ____ 4. Agwat sa pagtula at paggamit ng wikang Tagalog
- ____ 5. Hindi nasakop ng Katolisismo ang Mindanao
- ____ 6. Kawalan ng pagkakapantay-pantay sa lipunan
- ____ 7. Pagiging mainggitin sa kapwa
- ____ 8. Pagsulat ng akdang pampanitikan sa mahalagang tema
- ____ 9. Paghihiganti sa kaaway
- ____ 10. Pang-aabuso sa kapangyarihan

V. Sintesis/Pinagyamang Pagsasanay/Pinalawak

ALIN SA HIMAGSIK? Piliin sa apat na himagsik ang maiuugnay mo sa mga kasalukuyang isyu sa lipunang Pilipino. Ipaliwanag ang sagot.

Himagsik	Kaugnay na Isyu sa Lipunang Pilipino sa Kasalukuyan	Paliwanag

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Filipino	Kwarter	4
Bilang ng Aralin	2	Petsa	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pagsusuri ng mga Kaugnay na Impormasyon na Hinggil sa Florante at Laura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Gawaing Bilang 5: TALASTASIN MO! (20 minuto)

II. Layunin: Nauunawaan ang kahulugan ng binasang mga saknong ng awit

III. Mga Kailangang Materyales: sagutang papel at panulat

IV. Panuto: PAGTAPAT-TAPATIN. Basahin ang kabuuang mga saknong ng bahaging Kay Selya (1-22). Tukuyin kung sa anong bahagi mababasa at mauunawa ang nasa pangungusap. Isulat ang letra ng sagot sa patlang bago ang bilang.

____ 1. Saknong 1-2	A. Nangangamba si Balagtas na malimot ni Selya ang pag-ibig sa kanya.
____ 2. Saknong 3-4	B. Binanggit na maaaring may itinatagong retrato ni Selya si Balagtas.
____ 3. Saknong 5-6	C. Nagbalik sa alaala ang paliligo nila sa dagat.
____ 4. Saknong 7-8	D. Bahaging sinabi ni Balagtas na musa (inspirasyon niya si Selya).
____ 5. Saknong 9-10	E. Binabalikan ni Balagtas ang mga lugar na bahagi ng kanilang pag-iibigan (lansangan, ilog, lunong mangga).
____ 6. Saknong 11-12	F. Bahaging binanggit ni Balagtas ang inisyal ng pangalan ni Selya.
____ 7. Saknong 13-14	G. Bahaging tatlong beses nagtanong (sa isang saknong) si Balagtas dahil sa nadaramang kalungkutan.
____ 8. Saknong 15- 16	H. Hanggang kamatayan, habangbuhay ang pagmamahal ni Balagtas kay Selya.
____ 9. Saknong 17-19	I. Sinamahan ni Balagtas si Selya noong ito ay maysakit.

___10. Saknong 20-22

J. Bahaging itinanong ni Balagtas: Bakit pa siya hindi namatay nang sila ay magkahiwalay?

V. Sintesis/Pinagyamang Pagsasanay/Pinalawak

Pagkatapos mabasa ang awit Kay Selya, sagutin ang mga sumusunod:

1. Ano ang larawang nabuo sa iyong isip habang pinakikinggan ang awit?

2. Ano ang kinahinatnan ng pag-iibigan ayon sa awit?

3. Isa-isahin ang mga damdaming ibig ipadama ng umaawit sa kanyang mga tagapakinig.

4. Ano ang mensahe ng awit para kay Selya?

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Filipino	Kwarter	4
Bilang ng Aralin	2	Petsa	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pagsusuri ng mga Kaugnay na Impormasyon na Hinggil sa Florante at Laura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Gawaing Bilang 6: TAYUTAY (20 minuto)

II. Layunin: Nabibigyan ng kahulugan ang mga matatalinhagang pananalita batay sa tiyak na bahagi ng akda

III. Mga Kailangang Materyales: sagutang papel at panulat

IV. Panuto: Tukuyin ang tayutay na mauunawa mula sa mga salitang nakasulat nang madiin. Isipin muna ang sagot sa tanong kaugnay ng saknong. Pagkatapos ay saka tukuyin ang tayutay batay sa ipinaunawang sagot.

1. Saknong 9. Ang katauhan ko'y kusang nagtatalik sa buntung-hininga nang ika'y may sakit, himutok ko noo'y inaaring-Langit, Paraiso naman ang may tulong-silid.	Tanong: Paraiso bang maituturing ang may tulong silid?
2. Saknong 13. Ano pa nga't walang 'di nasisiyasat ang pag-iisip ko sa tuwang kumupas; sa kagugunita, luha'y lalagaslas , sabay ang taghoy kong O, nasawing palad!	Tanong: Maaari bang umagos nang mabilis at maingay ang luha?
3. Saknong 22. Ikaw na bulaklak niring dili-dili , Selyang sagisag mo'y ang M.A.R. sa Birheng mag-ina'y ipamintakasi ang tapat mong lingkod na si F.B.	Tanong: Sa anong bagay inihambing ni Balagtas si Selya?

Gawain 3. SIMBOLO. Balikan ang saknong 1-22 ng “Kay Selya.” Itala ang mga simbolong ginamit sa mga saknong at ibigay ang kahulugan nito.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Filipino	Kwarter	4
Bilang ng Aralin	2	Petsa	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pagsusuri ng mga Kaugnay na Impormasyon na Hinggil sa Florante at Laura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Gawaing Bilang 7: SURING SAKNONG (20 minuto)

II. Mga Layunin:

1. Nabibigyan ng kahulugan ang matalinhagang pahayag mula sa akda
2. Naiuugnay ang kaisipan mula sa akda sa tiyak na sitwasyon sa buhay
3. Naiisa-isa ang mga detalye o impormasyong mula sa binasa

III. Mga Kailangang Materyales: sagutang papel at panulat

IV. Panuto: Bigyan ng mas malalim na pagpapakahulugan ang bahaging nakasulat nang madiin.

Saknong 11. Nagbabalik mandi't parang hinaharap
dito ang panahong masayang lumipas
**na kung maliligo'y sa tubig aagap,
nang hindi abutin ng tabsing sa dagat.**

Tanong 1: Ano ang ibig ituro ni Balagtas sa mga taludtod na nakasulat nang madiin?

Kahulugan: Nang sabihin ni Balagtas na **na kung maliligo'y sa tubig aagap,
nang hindi abutin ng tabsing sa dagat**, nais niyang ituro na _____

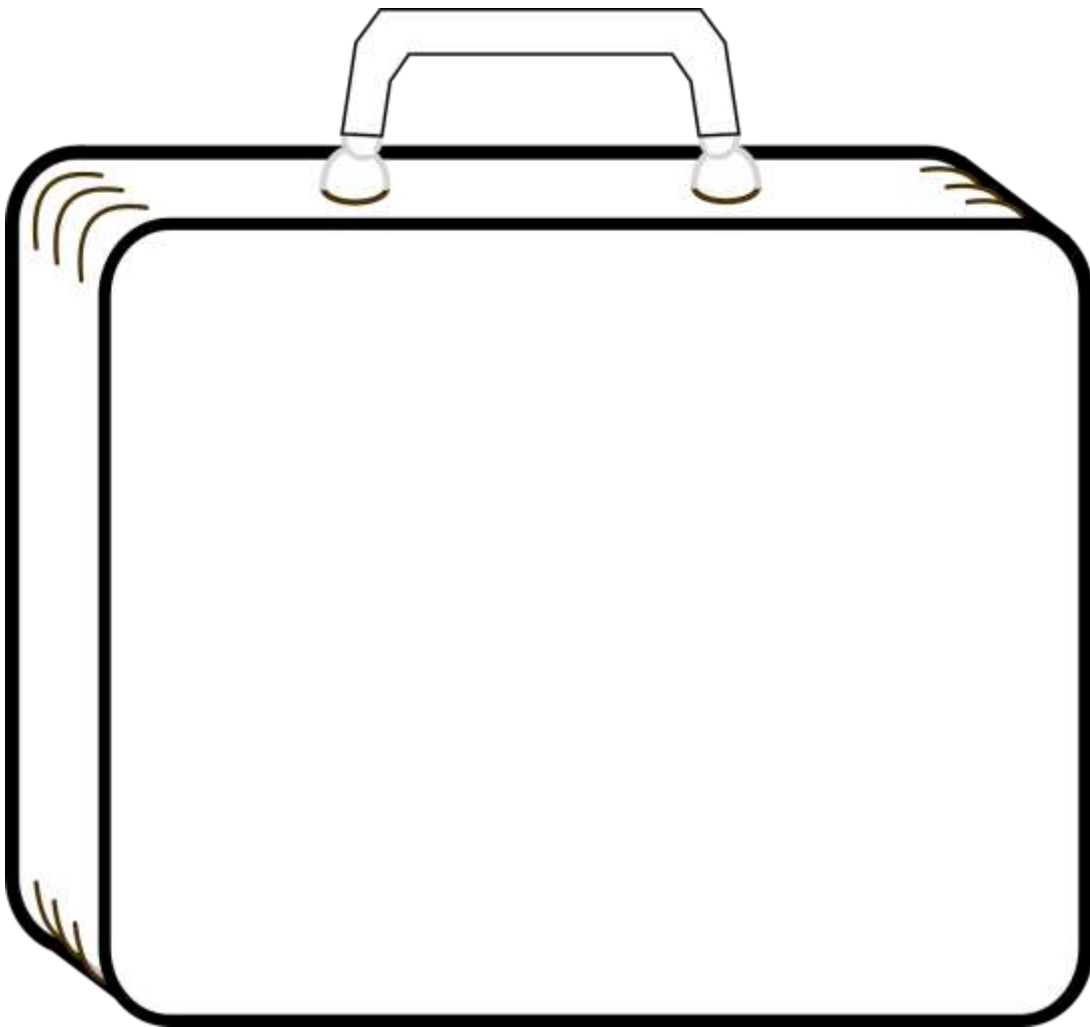
Tanong 2: Sa anong sitwasyon sa buhay maiuugnay ang sinabing ito ni Balagtas sa kanyang awit?

Sagot: _____

VI. Sintesis/Pinagyamang Pagsasanay/Pinalawak

BIYAHENG ALBANYA. Basahin ang saknong 1-6 ng “Sa Babasa Nito.” Isa-isahin ang mga paalala ni Balagtas sa sinumang magbabasa ng Florante at Laura.

Isulat sa loob maleta sa ibaba ang salita o mga salitang magiging gabay mo sa pag-aaral ng Florante at Laura ayon na rin sa tagubilin ni Balagtas.

Clicker-Free-Vector-Images. (n.d.). Illustration of a suitcase [Online photo].
Needpix.com. <https://www.needpix.com/photo/171755/>.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Filipino	Kwarter	4
Bilang ng Aralin	2	Petsa	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pagsusuri ng mga Kaugnay na Impormasyon na Hinggil sa Florante at Laura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Gawaing Bilang 8: Gabay-Nilay (20 minuto)

II. Layunin: Napagninilayan ang kaisipang natutuhan mula sa akdang binasa

III. Mga Kailangang Materyales: sagutang papel at panulat

IV. Panuto: Sagutan ang tseklist sa ibaba. Magbigay reaksiyon mula sa iyong mga sagot.

Pagninilay Kaugnay ng “Sa Babasa Nito”	PALAGI	MINSAN	HINDI
1. Napahahalagahan mo ba ang mga nababasa mong akdang pampanitikan sa klase?			
2. Inuunawa mo bang mabuti ang mga kaisipang natututuhan mula sa iyong nababasa?			
3. Hindi mo ba pinipintasan o hinahamak ang mga akdang pampanitikan na pinag-aaralan sa klase?			
4. Kung di nauunawaan, sinusuri mo bang mabuti ang mga aralin na iyong binabasa?			

V. Sintesis/Pinagyamang Pagsasanay/Pinalawak (kung kailangan)

Sumulat ng isang talata na kinapapalooban ng repleksyon tungkol sa natutuhan sa aralin. Ipaliwanag kung paano ito magagamit at mapahahalagahan sa iyong buhay bilang isang mag-aaral, miyembro ng iyong pamilya, at/o bilang mamamayan ng bansa at daigdig.

Natutuhan mula sa Aralin:

1. Paano mo ito maiuugnay sa buhay (bilang mag-aaral, bilang miyembro ng pamilya, bilang mamamayan ng bansa at/o daigdig)?

2. Bilang mag-aaral, ano ang maaari mong gawin upang mapapanatili ang kapayapaan, katarungan at mapatatag ang mga institusyon sa ating lipunan (pamilya, paaralan, pamahalaan at simbahan)?

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Filipino	Kwarter	4
Bilang ng Aralin	2	Petsa	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pagsusuri ng mga Kaugnay na Impormasyon na Hinggil sa Florante at Laura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Gawaing Bilang 8: Pagsusulit (20 minuto)

II. Layunin: Natutukoy ang mga kaugnay na impormasyon hinggil sa Florante at Laura

III. Mga Kailangang Materyales: sagutang papel at panulat

IV. Panuto: Tukuyin ang sagot sa bawat bilang.

1. Alin ang di wasto kaugnay ng talambuhay ni Francisco Baltazar?

- A. Tubong Bulacan si Balagtas.
- B. Isang panday ang kanyang ama.
- C. Pang-apat siya sa magkakapatid.
- D. Ipinanganak siya noong Pebrero 20, 1862.

2. Aling pangyayari sa buhay ni Balagtas ang nagpapakita ng pagpapahalaga niya sa edukasyon?

- A. Nagsimula siyang mag-aral sa paaralang parokyal ng Bigaa.
- B. Tinuruan niya ang kanyang mga kababayan kung papaano magbasa.
- C. Naging katulong siya ni Donya Trinidad upang makapagpatuloy sa pag-aaral.
- D. Naging makata siya sa maagang gulang at hindi na natapos ang kanyang kurso.

3. Alin sa sumusunod ang pinakatanyag sa lahat ng akdang nasulat ni Balagtas?

- A. Orosman at Zafira
- B. Florante at Laura
- C. Don Nuño at Selinda
- D. La India Elegante y el negrito amante

4. Ang mga magulang na hindi nagdidisiplina sa kanilang mga anak ay tiyak na sasakit ang ulo balang araw. Anong himagsik ito na tinalakay ni Balagtas sa kanyang akda?

- A. Himagsik laban sa malupit na pamahalaan
- B. Himagsik laban sa hidwang pananampalataya
- C. Himagsik laban sa maling Kaugalian
- D. Himagsik laban sa mababang uri ng panitikan

5. Alin sa mga sumusunod ang hindi kaugnay ng unang himagsik ni Balagtas?

- A. Paninikil sa kalayaan sa pagsulat ng sariling opinyon.
- B. Pagmamaltrato ng mga Kastila sa mga Pilipino lalo na sa mahihirap.

- C. Hindi pantay na karapatan sa pagitan ng mga Pilipino at Kastila.
- D. Tiwaling pamamalakad at paggawad ng hustisya ng pamahalaang Kastila.

6. **Saknong 5:** Ngayong namamanglaw sa pangungulila,
ang ginagawa kong **pang-aliw sa dusa**,
nagdaang panaho'y inaalaala,
sa iyong larawa'y ninitang ginhawa.

Anong tayutay ang ipinapakita ng nakasulat nang madiin?

- A. Apostrophe
- B. Balintuna
- C. Pagwawangis
- D. Hayperbole

7. **Saknong 21:** Ahon sa dalata't pampang na nagligid,
tonohan ng lira yaring abang awit
na nagsasalitang buhay ma'y mapatid,
tapat na pagsinta'y hangad na lumawig.

Ano ang ibig sabihin ng ikalawang taludtod sa saknong?

- A. Saliwan ng musika ang akda
- B. Sasadsad na sa pampang ang makata
- C. Malapit nang pumanaw ang makata
- D. Lalo pa niyang gustong umibig

8. Anong salita sa saknong 21 ang nangangahulugan ng kamatayan?

- A. aba B. lira C. pampang D. mapatid

9. **Saknong 22.** Ikaw na bulaklak niring dili-dili,
Selyang sagisag mo'y ang M.A.R.
sa Birheng mag-ina'y ipamintakasi
ang tapat mong lingkod na si F.B.

Ano ang symbolismong ginamit ni Balagtas?

- A. Birhen B. Ipamintakasi C. Bulaklak D. Tapat

10. Alin sa mga sumusunod ang hindi ibinilin ni Balagtas sa mambabasa ng Florante at Laura?

- A. Mapahalagahan ang kanyang akda.
- B. Suriin muna ang binabasa bago ito hatulan.
- C. Unawain mabuti ang awit upang manamnam ito.
- D. Tularan si Sigismundo na nagpalit ng salita sa isang akda.